

Kvalitetsredovisning förskola 2019 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Underlag för stadsdelsnämndens analys för innevarande budgetår	3
Kvalitetsarbets genomförande	3
Strukturella förutsättningar	5
Effekter av arbetet med utvecklingsområden för innevarande budgetår	7
Effekter av övriga stadsdelsnämndsgemensamma insatser innevarande budgetår för ökad måluppfyllelsen	8
Självvärdering	10
Förskoleundersökning	12
Resultat från övriga underlag	15
Effekter av stadsövergripande insatser innevarande budgetår	16
Sammanfattande analys	17
Utvecklingsområden och gemensamma insatser på stadsdelsnämnds nivå	18
Förslag till kommunfullmäktige/nämnd för kommande budgetår	18

Underlag för stadsdelsnämndens analys för innevarande budgetår

Kvalitetsarbets genomförande

Anvisning

Beskriv stadsdelsnämndens/enhetens kvalitetsarbete, strukturen för sammanställning av resultat och analys för att säkerställa en god och likvärdig kvalitet utifrån de nationella målen.

Det omfattar exempelvis ansvarsfördelning, tidsplan för olika moment som inhämtande av underlag, mötesformer, dialoger med enheterna, verksamhetsbesök och hur stadsdelen/enheten bidrar till att utveckla enheternas/förskolans kvalitetsarbete med mera.

Förvaltningens förskolor bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som bygger på stadens ledningssystem, ILS. I samband med att enheterna upprättar sina verksamhetsplaner formulerar de enhetsmål och förväntade resultat vilka följs upp i tertiärrapporter och verksamhetsberättelse. Enheterna upprättar sina verksamhetsplaner utifrån kommunfullmäktiges budget och mål, stadsdelsnämndens mål, läroplan för förskolan, skollag, barnkonventionen, stadens program inom olika områden samt aktuella utvecklingsområden. Det finns även aktiviteter kopplat till nämndmålen som ska stödja måluppfyllelsen.

Kvalitetsindikatorn är ett stöd för förskolans personal i bedömningen av arbetslagets förmåga att stödja barns utveckling och lärande utifrån läroplanens mål och områden. Som underlag för självvärderingen använder förskoleenheterna bland annat reflektionsprotokoll, pedagogisk dokumentation, barnintervjuer, observationer, avdelningarnas utvärderingar, sammanfattning av utvecklingssamtal och förskoleundersökningen.

Under hösten har resultatdialoger hållits med samtliga förskoleenheter med fokus på uppföljning av kärnuppdrag samt resultat. Enheterna har även gemensamt deltagit i utvecklingsdialoger med förvaltningsledningen, där de redovisat nuläge, utmaningar och styrkor samt användning av underlag för förbättringsarbete. Utvecklingsdialogerna är en ny aktivitet för i år och ska bidra till att skapa en dialog mellan förvaltningsledning och enheter gällande resultat, styrkor och utmaningar. Avdelningschef gör även uppföljningar i form av medarbetarsamtal och månadssamtal med respektive rektor samt genomför kontinuerliga besök i verksamheterna. I likhet med föregående år har förskoleenheterna inte utformat egna kvalitetsredovisningar. Istället har enheternas tertiärrapporter utvecklats, med stöd av tydliga anvisningar. Två dagar har avsatts för arbete med verksamhetsplan för 2020, som lett till att nämndmålen rörande förskola omarbetats för att bättre möta målområdena inom den reviderade läroplanen för förskola. Nämndmålen har en tydlig uppdelning med fokus att täcka normer och värden, omsorg, utveckling och lärande samt delaktighet och inflytande.

Väsentlighet och riskanalys, VoR, har genomförts på avdelningsnivå och på enhetsnivå inför 2020. En avdelningsövergripande struktur och planering har genomförts inför kommande års uppföljning av VoR, som utgår ifrån gemensamt identifierade utvecklingsområden och risker. Internkontroll har genomförts på ett nytt sätt under 2019, där rektorer ombetts redovisa egen

uppföljning och hantering av orosanmälningar inom förskola. Arbetsättet som bedöms framgångsrikt, kommer att genomföras på liknande sätt under 2020.

Analys

Anvisning

Beskriv vad som varit framgångsrikt i det här arbetet och vad som kan förbättras inför kommande år

Internkontrollens nya utformning för 2019 har varit framgångsrikt i det avseende att det bidragit till att uppmärksamma skillnader mellan enheter samt lyfta utvecklingsområden som behöver uppmärksammas över samtliga förskoleenheter. Detta har lett till nya arbetssätt inom avdelningen där avdelningsövergripande rutiner införs, och implementering följs upp genom tydlig och på förhand planerad struktur. Arbetsättet bedöms öka förutsättningarna för likställighet inom avdelningen gällande såväl arbetssätt och rutiner som uppföljning av resultat. Förskolans gemensamma utvecklingsprojekt Hållbar framtid, har fortsatt att implementeras under samtliga förskolor under året. Genom projektet har barnen med hjälp av ett ekologiskt och systemiskt tankesätt fått utforska naturen. Utöver fördelarna i form av lärande, lek och utforskande för barnen, bidrar projektet även till att öka samarbetet och likställigheten mellan förskolorna, då naturen bibehålls som gemensamt tema i flera aspekter med läroplanens alla delar i centrum.

Strukturella förutsättningar

Anvisning

Som en bakgrund till analysen redovisas uppgifter om verksamhetens strukturella förutsättningar och organisation. Vidare hur stadsdelsnämnden/enheten fördelat resurser till utbildningen efter barnens olika förutsättningar och behov.

Beskriv:

- *Organisation på stadsdelsnämnds nivå/enhetsnivå med stödfunktioner för enheterna*
- *Antal förskoleenheter och deras organisation*
- *Effekten av genomförda organisationsförändringar*

Under 2018 genomfördes en organisationsförändring inom avdelningen som innebar att åtta förskoleenheter omvandlades till fyra förskoleenheter. Syftet med organisationsförändringen var att öka likvärdigheten mellan förskolor samt skapa ett närmare ledarskap. En utvärdering har genomförts via enkät under våren som visat att organisationsförändringen upplevts som positiv bland personalen samtidigt som det funnits förskolor där vårdnadshavare uttryckt missnöje utifrån förskoleundersökningen.

Varje förskoleenhet har en rektor och en eller två biträdande rektorer samt en pedagogisk ledare beroende på storlek. Utöver fyra förskoleenheter finns även en stödenhet inom avdelningen som består av en chef, tre specialpedagoger samt projekt Skarpnäcksmodellen som omfattar en psykolog, två specialpedagoger och tre familjebehandlare. Dessa arbetar med olika inriktningar utifrån uppdragen som inkommer från förskola och skola. En köhandläggare ingår även under avdelning för förskola. För att uppnå målet med en lärande organisation finns en arbetsgrupp, 10-gruppen, som arbetar på uppdrag av stadsdelsområdets rektorer. Denna grupp består av pedagogiska ledare med stöd av rektor som deltar vid behov, för att kunna ta tillvara allas perspektiv i utvecklingen av förskolans verksamhet.

Ett utvecklingsarbete har bedrivits under året avseende förskollärarnas pedagogiska utvecklingstid med syfte att öka kvaliteten i undervisningen. Alla arbetslag har legitimerade förskollärare som leder och planerar undervisningen.

Under hösten har förvaltningen genomfört en mindre språkinventering för att kartlägga behovet av förskola på nationella minoritetsspråken. Kartläggningen visade att det finns inget eller väldigt begränsad efterfrågan på samiska och meänkieli. Förvaltningen har sedan tidigare en avdelning som bedriver verksamhet på finska. Avdelningens samtliga 19 platser är fyllda, och ytterligare två barn står i kö till avdelningen. Tidigare års uppgifter gällande andel inskrivna barn redovisas ej då det funnits felaktigheter i underlaget från tidigare år, då vissa områden inte inkluderats i underlaget. Andelen inskrivna barn inom stadsdelsområdet är fortsatt högt. En introduktionsförskola har startats inom området för att bland annat bidra till fortsatt hög inskrivningsgrad.

Under året har stadsdelsgemensamma förändringar i form av datorbyte och införande av Skolplattformen genomförts vilka påverkat de strukturella förutsättningarna för arbetet.

Anvisning

Redovisa uppgifter från den 15 oktober för de senaste tre åren i tabellform gällande:

	Budgetår 2019	Budgetår 2018	Budgetår 2017
Antal inskrivna barn (antal)	1737	1754	1830
Andel inskrivna barn (%)	95,4 %	-	-
Andel legitimerade förskollärare (räknat på årsarbetare med förskollärläggimation) (%)	39,8 %	-	-
Andel anställda som förskollärare (räknat på årsarbetare) (%)	41,1 %	39,6 %	44 %
Andel anställda i barngrupp som saknar utbildning* för arbete med barn. (räknat på årsarbetare) (%)	4,7 %	-	-
Antal avdelningar som saknar legitimerad förskollärare som kontinuerligt undervisar barnen (antal)	0	-	-
Barn per personal/årsarbetare med resurspersoner (antal)	5,15	5	5,2
Barn per personal/årsarbetare utan resurspersoner (antal)	5,74	5,5	5,6
Barn per grupp (antal)	17,0	16,4	16,2
Barn per grupp, yngre barn (antal)	15,7	-	-
Barn per grupp, äldre barn (antal)	19,5	-	-
Andel barn med annat modersmål än svenska (%)	-	-	-
Andel personal med annat modersmål än svenska (%)	-	-	-

Analys

Anvisning

Analysera de strukturella förutsättningarna utifrån hur de påverkat måluppfyllelsen enligt skollagen och läroplanen samt likvärdigheten. Redogör för relevanta variationer mellan enheter, förskolor och arbetslag, om det exempelvis finns arbetslag som saknar legitimerade förskollärare.

Redovisa de åtgärder som planeras med utgångspunkt från detta och ta med de viktigaste i den sammanfattande analysen.

Vårens enkät gällande omorganisationen visade att personalen upplevt denna som positiv. Inom ett fåtal förskolor har resultaten i förskoleundersökningen försämrats vilket bedöms bero på den omorganisation som skedde.

En målsättning med omorganisationen har varit att stärka det nära ledarskapet. I workshop om arbetssituationen bland förskollärare och barnskötare har det framkommit att det nära

ledarskapet behöver utvecklas ytterligare, och åtgärder har identifierats gemensamt med personalen.

Införandet av Skolplattformen och datorbytet som genomfördes har medfört digitala utmaningar då utrustning inte fungerat som avsett samt inneburit förändringar i befintliga arbetssätt och dokumentation. Kombinationen av de olika utmaningarna som förändringarna medfört har lett till en fördröjning i utvecklingsarbete gällande exempelvis pedagogisk dokumentation då nya arbetssätt behövt utformas och implementeras. Även om en stor del av de problem som uppstått har åtgärdats eller hanterats inom respektive enheter så har förändringarna i sig fört med sig svårigheter i arbetssituationerna och fördröjning i det utvecklingsarbetet som bedrevs under året.

Effekter av arbetet med utvecklingsområden för innevarande budgetår

Anvisning

Redogör för bakgrunden till årets utvecklingsområden, vilka insatser som genomförts och om insatserna gett någon effekt.

Under året har fokus varit att utveckla förskolläraernas pedagogiska utvecklingstid såväl samt öka kompetens gällande barn som far illa. Inom avdelningen för förskola har åtgärder i form av bland annat definition av begrepp, fastställande av antal timmar utifrån tjänstgöringstid samt schemaläggning genomförts för att säkerställa att den pedagogiska utvecklingstiden blir av och att den används som avsett. Den pedagogiska utvecklingstiden är av vikt för att uppnå kvalitet i undervisningen och i verksamheten både på kort och lång sikt.

Ett nytt arbetssätt för arbetet med orosanmälningar initierades under året, då det ansågs öka barnets perspektiv i samband med orosanmälan och bemötandet av barnet därefter. Arbetssättet lyckades dock inte implementeras på verksamheterna då det inte ansågs vara praktiskt och inte heller uppnå önskad effekt gällande barnets perspektiv. En översyn har inletts av rutin och arbetssätt gällande orosanmälan som kommer att implementeras under kommande år.

Arbetet med barnombuden inom förskolorna har fortsatt genom fortbildning av personal i särskild upphandlad utbildning som varit del av en förvaltningsövergripande insats med syfte att stärka kompetens kring hedersrelaterat våld och förtryck. En barndag har organiserats där personal från stadsdelsområdets grundskolor, förskolor, socialtjänst och fritid gemensamt deltog i föreläsningar och diskussion med fokus på hedersrelaterat våld bland barn och unga samt positivt beteendestöd i skola och förskola.

Utöver dessa fokusområden har ledningsgruppen haft temainriktade möten vilket underlättat diskussion och lett till ökad nytta i form av bättre effekt från mötena gällande samsyn och vidare kommunikation.

Analys

Anvisning

Beskriv underlagen för uppföljningen och analysera vad som bidragit till att de förväntade resultaten uppfyllts respektive inte uppfyllts. Om det bedöms att arbetet med ett utvecklingsområde behöver fortsätta ska nuläget inför det kommande årets arbete beskrivas här.

Arbetet med pedagogiska utvecklingstiden har genomförts gemensamt med personal vilket bedöms vara en framgångsfaktor. Rutinen för orosanmälan som utformats för 2019 hade anknytning till arbetet inom en förskoleenhet, och var inte väl förankrad bland övrig personal innan beslut om införande. Personalens bristande delaktighet i kombination med arbetssättets brist på effekt bedöms ha lett till att det förväntade resultatet inte uppfylldes.

I pågående översynen av rutinen för orosanmälan har fler aktörer involverats i revideringen av den berörda rutinen såväl som likartade rutiner som exempelvis socialtjänst och familjebehandlare. Målsättningen är ta vara på personalens delaktighet och kunskap samt inkludera nyförvärvad kunskap gällande hedersrelaterat våld och förtryck. Syftet med översynen är att utarbeta rutiner som förankrar en helhetssyn, likställighet och användarvänlighet för personal i det vardagliga arbetet.

Effekter av övriga stadsdelsnämndsgemensamma insatser innevarande budgetår för ökad måluppfyllelsen

Anvisning

Beskriv bakgrund till eventuella övriga gemensamma insatser som gjorts på stadsdelsnämnds nivå och vilka effekter insatserna haft.

Under året har en förvaltningsövergripande satsning genomförts för att öka kompetens gällande hedersrelaterat våld och förtryck. En särskild utbildning har upphandlats och erbjudits till nyckelpersoner inom verksamhetsområdena förskola, förebyggande arbete, äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg. Syftet är att öka kompetensen samt förutsättningarna för samsyn i arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Inom avdelningen för förskola har barnombuden valts ut och har därefter till uppgift att sprida kunskapen vidare inom respektive enheter och förskolor. Berörda avdelningar kommer även att kartläggas för att säkerställa att rutiner, kompetens med mera är tillräckliga för att uppmärksamma barn som lever i hedersrelaterat våld och förtryck.

Under året har workshops hållits gemensamt med förvaltningens HR-avdelning för att stötta biträdande chefer och rektorer inom förvaltningen. Syftet med workshoppen har varit att identifiera styrkor och utmaningar i rollen samt möjliggöra kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Utvärderingar från workshops visar att biträdande chefer och rektorer upplever dessa som meningsfulla och givande. Avdelningschef har också deltagit i ett nätverk för avdelningschefer i Stockholms stad och närliggande kranskommuner, med fokus på ledarskap. Två förskoleområden har deltagit i ett Erasmus+projekt "Making the parts whole"

som avslutats under året. Syftet med projektet har varit att utveckla uppfinningsrika förskolemiljöer som stödjer ett transdisciplinärt lärande för barnen.

En föreläsning har hållits gällande nya läroplanen för all personal inom förskolan, i syfte att öka kunskapen och samsynen kring denna. De pedagogiska nätverken för förskollärare har fortsatt under året, och ger möjlighet till erfarenhetsutbyte samt bidrar till utveckling av arbetssätt och utbildning.

Samtliga förskolor arbetar med utvecklingsprojektet Hållbar framtid. Projektets långsiktighet och gemensamma grund för förskolorna bidrar till ett högt bibehållet fokus och engagemang hos både barn och personal, vilket i sin tur leder till utveckling av utbildningen.

Genom Skarpnäcksmodellen och stödenheten erhåller personal inom förskola utbildning och stöd i implementering av Positivt beteendestöd samt anpassningar i miljö och arbetssätt som gynnar barn i behov av särskilt stöd. Föräldrastödjare och specialpedagoger arbetar med fokus på att stödja personal utifrån målsättningen om att stärka kompetensen så att det gagnar alla barn som personalen möter, samt stödjare föräldrarna till barnen med behov av särskilt stöd. Stöd ges till såväl föräldrar som personal och ledning för att stärka kompetens i alla led. Föräldrar erbjuds individuellt stöd samt i gruppform. Syftet är att samtliga i barnets närhet ska kunna bemöta barnet utifrån barnets behov och förutsättningar.

Analys

Anvisning

Beskriv underlagen för uppföljningen och analysera vad som bidragit till att de förväntade resultaten uppfyllts respektive inte uppfyllts. Om det bedöms att arbetet med en insats behöver fortsätta ska nuläget inför kommande årets arbete beskrivas här.

Den förvaltningsövergripande satsningen är en del av ett långsiktigt arbete för att stärka kompetensen om hedersrelaterat våld och förtryck, i syfte att öka förutsättningarna för att barn som växer upp under sådana förhållanden uppmärksammas. Inom avdelningen för förskola, liksom andra avdelningar, är utmaningen att införliva kunskapen och arbetssätten i personalens dagliga arbete. För att möta detta pågår arbete i olika led, i form av exempelvis samarbete med Rinkeby-Kistas avdelning för förskola, förvaltningsövergripande satsning samt översyn av rutiner och arbetssätt.

Då workshopen för biträdande chefer och rektorer upplevs som positiva är ytterligare en workshop planerad under våren, följt av en slutlig uppföljning vid sommaren 2020.

Förvaltningen har förberett inför att den nya läroplanen skulle träda ikraft, genom bland annat Införandet av den nya läroplanen har stärkts bland annat föreläsning och dialog. Detta har bland annat lett till att leken har lyfts fram, i och med att lekens betydelse betonas mer i den nya läroplanen jämfört med tidigare.

Självvärdering

Anvisning

Redovisa det genomsnittliga värdet för WKI, kvalitetsindikatorn, i stadsdelsnämnden, samt hur det sett ut över en treårsperiod. Kommentera om det är skillnader över tid och/eller mellan olika områden samt vilka kriterier som angetts som vanligaste hindret för ännu högre bedömningar.

Beskriv arbetet med att utveckla bedömningskompetensen och hur förskolecheferna säkerställer rimliga bedömningar.

Redovisa hur många arbetslag som gjort bedömningen att de inte når upp till nivå tre och om det är samma arbetslag som föregående år.

Beskriv vilket stöd dessa arbetslag fått och vilka effekter det gett.

Sammantaget har förvaltningen ett genomsnittligt värde om 3,6 vilket är högre än föregående år. I likhet med föregående år är det något mer än hälften av arbetslagen som genomfört självskattningen, sammanlagt 54 arbetslag av 102 arbetslag. Under året har ett datorbyte skett som lett till tekniska svårigheter som bidragit till utmaningar i arbetet självvärderingen.

Sammantaget har en ökning skett i samtliga delområden, och det genomgående över olika förskoleenheter och arbetslag. Det arbetslag som ligger på nivå bristfällig upprättar en handlingsplan som följs upp av enhetens förskolechef eller pedagogiska ledare. I årets mätning är det ett arbetslag som skattat sig lägre än 3, vilket är en minskning/ökning i förhållande till föregående år. Arbetslaget har skattat sig 2,9 och har inte tidigare skattat sig lägre än 3. Åtgärder kommer att planeras i dialog med arbetslaget.

Nedan redovisas genomsnitt och variation av WKI under en treårsperiod.

Pedagogiska miljöer och material

	2019	2018	2017
Genomsnitt	3,6	3,4	3,7
Variation	2,7 - 5,0		3,4 - 4,2

Skapande verksamhet och olika uttrycksformer

	2019	2018	2017
Genomsnitt	3,7	3,3	3,6
Variation	3,0 - 5,0		3,3 - 4,0

Barns språkliga och kommunikativa utveckling

	2019	2018	2017
Genomsnitt	3,5	3,2	3,5
Variation	3,0 -5,0		3,3 – 3,8

Barns matematiska utveckling

	2019	2018	2017
Genomsnitt	3,3	3,1	3,3
Variation	3,0 -5,0		3,1 – 3,4

Naturvetenskap och teknik

	2019	2018	2017
Genomsnitt	3,6	3,3	3,5
Variation	3,0 -5,0		3,2 – 4,0

Analys

Anvisning

Analysera vad variation och låga bedömningar beror på.

Redovisa de åtgärder som planeras med utgångspunkt från analysen för att öka kvaliteten och likvärdigheten i utbildningen. Ta med det i den sammanfattande analysen.

Inom förvaltningen har diskussioner förts kring hur arbetslagen värderar sig själva och något som är en genomgående trend är att arbetslag där man inte har så lång arbetslivserfarenhet oftare gör en högre värdering än de arbetslag där det finns en lång arbetslivserfarenhet där man är något mer kritisk och värderar sig på en lägre nivå.

Sammantaget har en ökning skett i samtliga delområden, vilket kan bero på att struktur och arbetslag stabiliserats efter omorganisationen. I årets mätning är det ett arbetslag som skattat sig lägre än 3, i samtliga områden, vilket också bedöms vara en effekt av omorganisation och hög personalomsättning.

Ett utvecklingsområde som kvarstår med självvärderingen är att öka antalet arbetslag som genomför självvärderingen. En åtgärd kommer att vara att tidigare uppföljningar och säkerställande av kunskap och funktion i digitala verktyg.

Förskoleundersökning

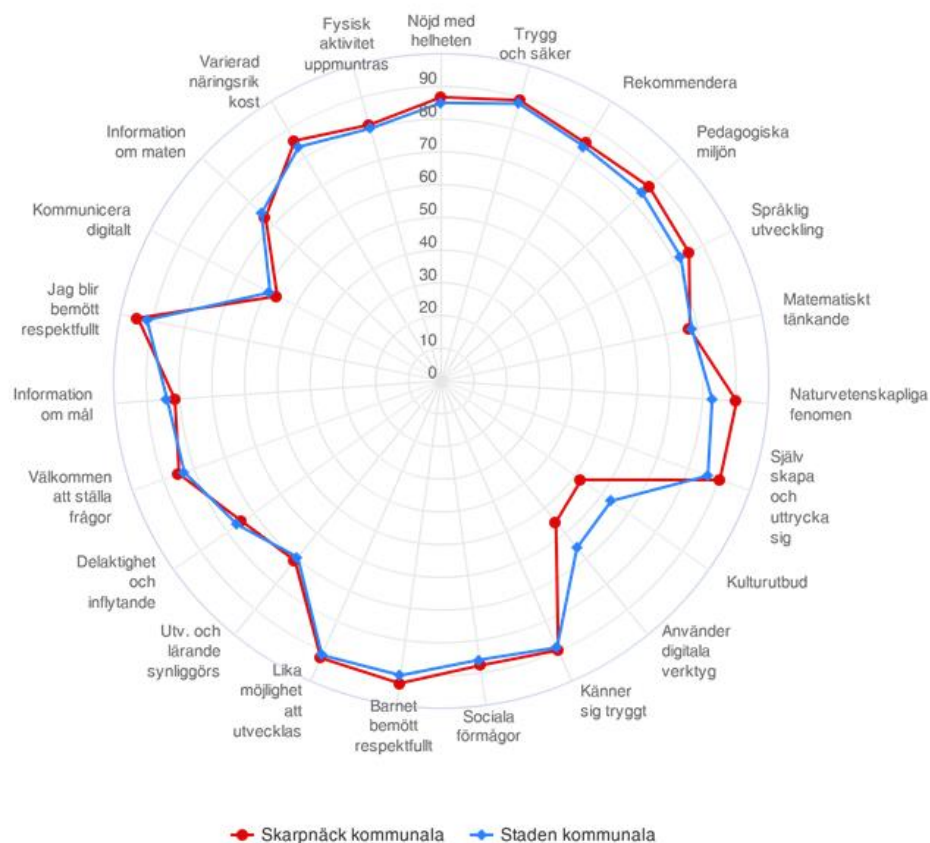
Anvisning

Redovisa resultatet för stadsdelsnämnden/enheten för samtliga frågeställningar gärna i form av spindeldiagram. Redovisa nöjd-föräldraindex över de senaste tre åren. Kommentera om det är skillnader mellan olika år och områden.

Beskriv de variationer i förhållande till staden som helhet, övriga stadsdelar samt mellan och inom förskoleenheter som utgör grund för analysen nedan.

Övergripande resultat

I spindeldiagrammet nedan redovisas årets resultat för Skarpnäck.

Tabellen nedan redovisar en jämförelse över hur index har förändrats sedan 2017 i Skarpnäcks kommunala förskolor jämfört med kommunala förskolor i staden totalt år 2018 – 2019.

	Skarpnäck 2017	Skarpnäck 2018	Skarpnäck 2019	Stockholms stad 2018	Stockholms stad 2019
Sammanfattande omdöme	89	89	87	86	86
Utveckling och lärande	83	82	81	83	79
Normer och värden	90	90	91	89	89
Samverkan med hemmet	84	84	81	83	81
Kost, rörelse och hälsa	81	81	79	80	79
KF-indikator	90	88	87	85	85

Resultat från de olika områdena

Utveckling och lärande

Index för området är 81 vilket är en minskning från 82 föregående år. Här ligger stadsdelsområdet högre i indexvärdet jämfört med stadens kommunala förskolor totalt (81 mot stadens 79). Nöjdast är vårdnadshavarna med påståendet/frågan *Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förståelse för naturvetenskapliga fenomen* (90 procent mot 87 procent 2018). Skarpnäck är den av stadens samtliga stadsdelar som har det högsta resultatet när det gäller detta påstående/fråga, avseende stadens kommunala förskolor totalt. Skarpnäck har även den högsta nöjdheten totalt sett av stadens resultat, gällande de kommunala förskolorna, på påståendet/frågan *"Jag upplever att mitt barn uppmuntras till att utveckla sin förmåga att skapa och uttrycka sig i olika former"* (90 procent 2019). Påståendet/frågan där nöjdheten minskat mest är *Jag upplever att förskolan ger mitt barn möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud* (58 procent 2018 mot 52 procent 2019).

Normer och värden

Index för området är 91, vilket är en minskning från 90 föregående år. Här ligger stadsdelsområdet högre i indexvärdet jämfört med staden totalt (91 mot stadens 89). Normer och värden är området med högsta indexvärdet, vilket tyder på ett aktivt arbete pågår med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser inom likabehandling på förskolorna.

Nöjdast är vårdnadshavarna med påståendet/frågan *Jag upplever att personalen bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt*. Nöjdheten på påståendet hos vårdnadshavarna är 93 procent jämfört med 94 procent föregående år. Trots minskningen med en procentenhet är resultatet fortsatt högt.

Samverkan med hemmet

Index för området är 81 vilket är en minskning från 84 föregående år. Inom detta område är det störst differens mellan årets och föregående års resultat. Resultatet för området har sjunkit med tre procentenheter mellan 2018 till 2019, från 84 till 81. Påståendet/frågan där nöjdheten minskat mest är *Jag upplever att jag på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med mitt barns förskola* (68 procent 2018 mot 56 procent 2019).

Kost, rörelse och hälsa

Index för området är 79 vilket är en minskning från 81 föregående år. Mest nöjda är vårdnadshavarna med påståendet/frågan *Jag upplever att mitt barns förskola serverar en varierad och näringsrik mat* (86 procent mot 88 procent 2018). Resultatet har minskat på samtliga tre påståenden inom området.

Sammanfattande omdöme

Index för området är 87 vilket är en minskning från 89 föregående år. Här ligger stadsdelsområdet högre i indexvärdet jämfört med staden totalt (87 mot stadens 86). Resultatet har minskat för alla tre påståenden/frågor inom området nöjdhet, trygghet och rekommendation.

Mest nöjda är föräldrarna med påståendet/frågan *Jag upplever att förskolan i sin helhet är trygg och säker för mitt barn* (89 procent mot 91 procent 2018).

KF – indikator

KF- indikator är andelen nöjda (betyg 4+5) svar på påståendet/ frågan *Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola*. En minskning har skett i förhållande till föregående år.

Analys

Anvisning

*Analysera vad variationerna beror på mellan olika år och mellan förskoleenheter.
Beskriv eventuella åtgärder som planeras med utgångspunkt från detta.*

Stadsdelsområdet har ett fortsatt gott resultat i årets undersökning även om vårdnadshavarnas nöjdhet minskat sedan föregående år (87 procent mot 88 procent 2018). I Skarpnäck har resultatet inom samtliga fem områden sjunkit vilket ligger i paritet med stadens resultat där resultatet inom tre områden sjunkit och två områden har samma resultat som föregående år. Under 2018 har en omorganisation genomförts och antalet förskoleområden har minskat från åtta till fyra. Omorganisationen har möjligen haft inverkan på resultatet i årets förskoleundersökning eftersom arbetssätt och rutiner förändrats och förskoleområden slagits samman med nya konstellationer av personal samt ledning som följd. Nöjdheten har sjunkit hos vissa förskoleområden inom stadsdelsområdet vilket kan vara en följd av omorganisationen.

Vad gäller de positiva resultaten inom området Utveckling och lärande, bedöms det kunna bero på det gemensamma projektarbetet som pågår i samtliga stadsdelens förskolor, Hållbar framtid, där språk, matematik, naturvetenskap och digital teknik är prioriterade områden. Dock är upplevelsen av tillgång till kultur fortfarande låg bland vårdnadshavare, vilket innebär att det är ett fortsatt utvecklingsområde. Resultatet för Skarpnäcks kommunala förskolor har varit låg över tid, även i jämförelse med staden i stort, trots åtgärder inom förskolorna. Förvaltningen kommer att fortsätta arbetet för att öka barns möjlighet att ta del av och möta olika sorters kulturutbud på och utanför förskolan, samt för att förbättra informationen om detta till vårdnadshavarna.

Minskningen inom området Samverkan med föräldrar bedöms bero delvis på omorganisationen som genomförts under 2018, men även ett resultat av att alla moduler i

Skolplattformen inte fungerat optimalt. Införandet av Skolplattformen fortgår, vilket på sikt kommer att erbjuda utökade möjligheter att synliggöra, följa upp och utmana barns lärande såväl som att stärka kommunikation mellan förskola och vårdnadshavare. Åtgärder har vidtagits genom bildade av referensgrupp för att vidareutveckla samverkan med vårdnadshavare.

Förskoleundersökningens resultat inom Kost och rörelse styrker att arbetet inom området behöver vidareutvecklas inom stadsdelsområdets förskolor. I budget 2020 har förvaltningen fått i uppdrag att säkerställa barnens behov av daglig rörelse och motion, vilket förvaltningen avser att utveckla arbets sätt för.

Sammanfattningsvis har förvaltningen fortsatt goda resultat i förskoleundersökningen även om resultaten är något lägre jämfört med föregående år. I Skarpnäck har resultatet inom samtliga fem områden sjunkit vilket ligger i paritet med stadens resultat där resultatet inom tre områden sjunkit och två områden har samma resultat som föregående år.

Resultat från övriga underlag

Anvisning

Redovisa vad som, förutom det som redan beskrivits ovan, framkommit i resultatdialoger med enheterna, vid verksamhetsbesök, i enheternas likabehandlingsarbete och klagomålshantering på olika nivåer. Beskriv om insatser har genomförts med anledning av detta och vilka effekter insatserna gett.

Beskriv om och i så fall hur nämnden har följt upp att arbetslagen kontinuerligt och systematiskt dokumenterat barns förändrade kunnande kopplat till den undervisning som bedrivits utifrån de nationella målen.

I resultatdialoger och uppföljning med förskoleenheterna har det framkommit svårigheter i rapportering till huvudman gällande avvikelser gällande kränkande behandling. Hanteringen av händelser sker skyndsamt, men rapportering vidare till huvudman kan utvecklas för att säkerställa att nödvändig information överlämnas hastigt och effektivt.

Genom uppföljning i verksamhet har det framkommit att pedagogiska dokumentationen stärkts och sker regelbundet som avsett. Dock har det framkommit att själva analysen i dokumentationen kan och bör utvecklas, varför arbetet med detta kommer att utvecklas under 2020. Förvaltningen har hög andel legitimerade förskollärare, vilket även innebär att alla arbetslag har legitimerade förskollärare som leder och planerar undervisningen.

Internkontrollen som genomfördes under året gällande hantering av orosanmälningar har visat att dessa inte har utvecklats enligt plan. Denna kvarstår därför även under kommande år i väsentlighets- och riskanalysen. Avvikelsehanteringen gällande kränkande behandling såväl som utvecklingen av pedagogiska dokumentationen har inkluderats i väsentlighets- och riskanalys för 2020, vilket innebär att de kommer att följas upp inför tertiärrapportering 2.

En enkät har genomförts under våren för att följa upp upplevelsen av omorganisationen. Resultaten visade att personalen upplevt omorganisationen som positiv. En målsättning med omorganisationen har varit att stärka det nära ledarskapet. I workshop om arbetssituationen

bland förskollärare och barnskötare har det framkommit att det nära ledarskapet behöver utvecklas ytterligare, och åtgärder har identifierats gemensamt med personalen.

Analys

Anvisning

Analysera hur dessa underlag hänger samman med andra resultat, om det som framkommit leder fram till åtgärder eller insatser av något slag som behöver tas med till den samlade analysen.

- *Analysera de strukturella förutsättningarna utifrån hur de påverkat måluppfyllelsen och likvärdigheten. Redogör för relevanta variationer mellan enheter, förskolor och arbetslag.*
- *Hur påverkas undervisningen av att det finns arbetslag som saknar legitimerade förskollärare?*
- *Vilka åtgärder har genomförts för att se till att alla barn får undervisning av legitimerade förskollärare?*
- *Finns det variationer i andel legitimerade förskollärare och personal utan utbildning för arbete med barn? Vad görs för att öka likvärdigheten?*
- *Syns skillnader i personalens utbildningsnivå i resultaten i WKI och Förskoleundersökningen?*

Redovisa de åtgärder som planeras med utgångspunkt från detta och ta med de viktigaste i den sammanfattande analysen.

Det finns olika underlag som visar förbättringsområden efter omorganisationen. Personalen har enligt genomförd enkät upplevt omorganisationen som positiv, samtidigt som workshops om arbetssituationen visar att det nära ledarskapet behöver ytterligare utvecklas. En enkät har genomförts under våren för att följa upp upplevelsen av omorganisationen. Årets förbättring i självvärderingen bedöms vara ett resultat av såväl nya arbetslag som positiv effekt av omorganisationen.

Effekter av stadsövergripande insatser innevarande budgetår

Anvisning

Beskriv vilka stadsövergripande insatser som stadsdelen tagit del av och vilka eventuella effekter de gett.

Samtliga chefer inom förskola har deltagit i föreläsning gällande undervisningsbegreppet som hölls av Hans-Åke Scherp och Ann S Pihlgren, och som arrangerades av utbildningsförvaltningen. Rektor och avdelningschef har deltagit i forskningscirkel. Medarbetare såväl som chefer har erbjudits fortbildning gällande programmering som hållits av Medioteket. Sammantaget har tretton barnskötare studerat till förskollärare och tre förskollärare har genomgått utbildning för magisterexamen.

Sammanfattande analys

Anvisning

Här redovisar stadsdelsnämnden/enheten sin samlade bedömning av verksamhetens måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen utifrån underlagen nedan samt hur de kompletterar och påverkar varandra.

Arbetet med utvecklingsprojektet Hållbar framtid är fortsatt framgångsrikt och lett till att barnens utvecklade sin kunskap inom naturvetenskap och språk samt skapat en närmare relation till naturen. Projektet har även ökat möjligheten att ta tillvara på barnens nyfikenhet och frågor, vilket har bidragit till att deras delaktighet och inflytande ökat. Arbetet inom projektet har väckt ett gemensamt engagemang hos barn och personal samt bidragit till likställighet och samsyn mellan förskolorna. De pedagogiska nätverken för personalen erbjuder forum för erfarenhetsutbyte som är uppskattat hos personal och bidrar till en utveckling och samsyn gällande bland annat arbetssätt.

En enkät har genomförts under våren för att följa upp upplevelsen hos personalen gällande omorganisationen. Resultaten från enkäten visar att personalen upplevt omorganisationen som positiv, samtidigt som workshops om arbetssituationen visat att det nära ledarskapet behöver utvecklas ytterligare. Årets förbättring i självvärderingen bedöms vara ett resultat av såväl nya arbetslag som positiv effekt av omorganisationen.

Förvaltningen har hög andel legitimerade förskollärare och även om barngrupperna inte möter stadens målsättningar så är resultaten gällande upplevd trygghet fortsatt höga i förskoleundersökningen. Resultaten från förskoleundersökningen är generellt sett höga, med undantag från två förskolor där resultaten kraftigt försämrats, vilket bedöms bero på omorganisationen.

Även om flera åtgärder, aktiviteter och förbättringar genomförts för att stärka kunskaper och rutiner kring identifierade förbättringsområden kvarstår ännu en del arbete för att målsättningarna ska kunna bedömas vara helt uppfyllda. Inom utveckling och lärande behöver verksamheterna under 2020 fortsatt fokusera på att öka kvaliteten och analyserna inom pedagogiska dokumentationen. Egenkontroller kommer att införas och följas upp i samband med internkontroll för att säkerställa måluppfyllelse. Inom normer och värden kommer fokus att vara på att se över och förankra rutiner och arbetssätt gällande avvikelshantering, diskriminering och kränkande behandling samt orosanmälningar.

Utvecklingsområden och gemensamma insatser på stadsdelsnämnds nivå

Anvisning

Beskriv vilka övergripande utvecklingsområden som bedöms vara särskilt viktiga för verksamhetsutveckling och likvärdighet utifrån analysen ovan.

Ange vilka insatser som kommer att genomföras och hur effekterna av insatserna ska följas upp.

Under kommande år kommer förvaltningen fortsatt att prioritera kompetenshöjande insatser gällande våld och utveckling av arbetssätt i syfte att stärka personalen och skapa förutsättningar för att uppmärksamma barn i utsatthet. Arbetet kommer att ske genom bland annat utbildningsinsatser samt genom stöd från andra verksamheter inom förvaltningen och staden i övrigt, och följs upp på olika sätt, genom exempelvis resultatdialoger och indikator som följs upp i samband med tertialrapporteringar under året.

Förvaltningen kommer att utveckla uppföljningen av den pedagogiska dokumentationen genom implementering av egenkontroller som följs upp inför tertialrapport 2.

Antalet arbetslag som genomför självvärdering behöver öka, och kompetensen hos personalen gällande detta behöver utvecklas för att kunna uppnå högre grad av likställighet.

Utvecklingen av fysisk aktivitet och rörelse inom förskola behöver stärkas för att uppnå målsättningarna som lyfts fram i samband med budget 2020.

Ett utvecklingsområde för kommande år är målstyrda processer för att uppnå balans mellan undervisning utifrån förskolläraernas planering och följsamhet till barnens egna funderingar. Arbetet med detta kommer att följas upp i förskoleavdelningens ledningsgrupp.

Förvaltningen ser att kunskaper om programmering är ett fortsatt utvecklingsområde för kommande år, trots att personalen deltagit i utbildning. För att uppnå målsättningarna behöver förvaltningen säkerställa att personalens kunskaper från utbildningen omsätts i praktiken.

Förslag till kommunfullmäktige/nämnd för kommande budgetår

Anvisning

Mot bakgrund av stadsdelsnämndens analys och utvecklingsbehov redovisas behov av gemensamma stadsövergripande insatser för Stockholms stad.

Förvaltningen ser behov av stadsövergripande stöd och kompetensutveckling kopplat till undervisningsbegreppet.